

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

ӨЗГЕ ТІЛДІ АУДИТОРИЯДА ОҚЫТУДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІНІҢ БАҒЫТТАРЫ

Халықаралық ғылыми-теориялық конференция материалдары
(10 сәуір 2012ж.)

Материалы международной научно-теоретической конференции
(10 апреля 2012 г.)

НАПРАВЛЕНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ИНОЯЗЫЧНОЙ АУДИТОРИИ

Materials of the international theoretic scientific conference (2012, April 10)

DIRECTIONS OF INNOVATIVE ACTIVITY IN AUDIENSE SPEAKING ANOTHER LANGUAGE

УДК 378:001
ББК 74.58
Ө 26

*Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
ЖОО-ға дейінгі білім беру факультетінің Ғылыми кеңесі ұсынған*

Редакция алқасы:

Ғ.М.Мұтанов, М.М.Бүркітбаев, Т.С.Рамазанов, Т.О.Молдаханов, Ж.Т.Молдағалиева, Аққошқарова Қ.А (ғылыми редактор), Алдабек Н.Ә (жауапты редактор), Абишева Р.Р., Смағұл М.Ж., Абдуллаева Ж.Т., Ембергенова Қ.Р., Абдибекова К.Ж., Шанбаева Ұ.С.

Ө 26 Өзге тілді аудиторияда оқытудың инновациялық қызметінің бағыттары: Халықаралық ғылыми-теориялық конференцияның материалдары. – Алматы: 2012. – 268 б.

ISBN 9965-30-215-4

Жинаққа әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті ЖОО-ға дейінгі дайындық кафедрасының ұйымдастыруымен 2012 жылдың сәуір айында өткен «Өзге тілді аудиторияда оқытудың инновациялық қызметінің бағыттары» атты халықаралық ғылыми-теориялық конференцияның материалдары жинақталынып берілді. Конференция материалдарының жинағында өзге тілді аудиторияда оқытудың инновациялық қызметінің бағыттары бойынша ғалымдар мен ұстаздардың ғылыми пікірлері, ғылыми-әдістемелік тұжырымдамалары берілген.

УДК 378:001
ББК 74.58

ISBN 9965-30-215-4

© әл-Фараби атындағы ҚазҰУ

МАЗМҰНЫ

Аккушқарова К.А. Особенности учебно-научного стиля речи при обучении иностранных граждан.....	6
Садықов Ж.С. Математиканы шетел азаматтарына оқытуда стандартты түрінде берілмеген есептерді шешудің әдістемесі.....	9
Аккушқарова К.А. Использование лексических особенностей на довузовском этапе обучения иностранных граждан.....	18
Исағұлова Д.Д. Интербелсенді оқытудың тиімділігі мен ерекшеліктері.....	21
Абишева Р.Р. Өзге тіл өкілдерін оқытуда сөйлеуді жетілдірудің кейбір тәсілдері.....	24
Бейсеев А.А. Некоторые аспекты адаптации иностранных слушателей в процессе обучения русскому языку на базе кафедры довузовского образования.....	27
Абишева Р.Р. Жаһандану кезеңіндегі қазақ диаспорасының этнотілдік көрінісі.....	31
Шаймерденова Д.Ш. «Ежелгі Қазақстан тарихын қорытындылау» атты сайыс сабағы.....	34
Алдабек Н.Ә. Тілді оқытуда проблемалық жағдаяттарды қолдану және студенттердің сөйлеу мәдениеті дағдыларын қалыптастыру.....	38
Какишева Г.Ж. Некоторые аспекты использования инновационных технологий в методическом потенциале русского языка как иностранного.....	41
Серікбаева Г.Ж. Кәсіби қазақ тілін оқыту мәселелері.....	46
Какишева Г.Ж. О некоторых новых подходах в практической грамматике русского языка для иностранной аудитории: род и склонение имен существительных, категория числа.....	51
Дауытова Ж.К., Шукетаева К.К. Білім берудің компьютерлік технологиясының негізгі компоненттері.....	55
Абдяхитова Г.Н., Тілеужанова Г.Т. Қазақ тілі сабағында ойын әдісін қолдану.....	58
Мусагулова А.Б., Арыстанбекова Қ.Д. Оралмандарға Отан тарихын меңгерудің кейбір қиыншылықтары.....	62
Әбдібекова К. Ж. Мәселе есептер тақырыбын проблемаға бағытталған әдісті қолдану арқылы оқытудың кейбір ерекшеліктері.....	65
Буланова Т.М. Қазақ диаспорасы өкілдеріне білім алу үрдісіндегі белсенділігін арттыру.....	68
Ибраимова Ж.Т. Қазақ тілі сабақтарында шетелдік тыңдаушылардың құзыреттілігін қалыптастыру.....	72
Назирова Ш.А., Адилова Г.П. Информационная технология – как средство повышения уровня осознанного восприятия учебных материалов по предмету «Математическое моделирование».....	75
Наралиева Р.Т. Методика преподавания казахского языка как второго.....	81
Амирова М.Ж. Кәсіби тілді меңгерудің тиімділігі.....	83
Измағамбетова Г.К. Шетел тілдерін оқытуда инновациялық үрдістерді жетілдіру.....	87
Есбулатова Р.М., Абдуллаева Ж.Т. Метод уровневого обучения русскому языку как иностранному.....	90
Әметбек Т.Б. Қазақ тілі сабағын оралман-тыңдаушыларына инновациялық технологияларды пайдалана оқыту.....	94
Адилханова Ж.С. Өзге тілді аудиторияларда тіл заңдылықтарын меңгерту тәсілдері.....	100
Катков Е.А. Жер серігінің эллиптикалық қозғалысы.....	104
Сапаева Г.Е. Қазақ тілін оқытудағы кейбір мәселелер.....	107
Адилов П., Мурадов Ш., Ташимов Н. Современные информационные технологии - как средство активизации познавательной деятельности студентов.....	112
Қаратаев Т.А. Әбілқайыр ханға арнайы барған ағылшын суретшісі.....	116
Тәттібаева А.Е., Исаева Ж.Т. Медицина мамандықтарына сәйкес шет елдік студенттерге мемлекеттік тілді меңгерту.....	119

материала, а за счет экономии времени, достигаемой при использовании новой информационной технологии.

В отличие от традиционных видов наглядных средств (записи на доске, плакаты, слайды для диапроектора и др.), цифровые видеослайды могут быть использованы не только в процессе чтения лекции, но и предложены студентам на электронных носителях, а также установлены на образовательном сервере вуза для дистанционного доступа, т.е. они могут храниться, накапливаться, модифицироваться, тиражироваться.

При изложении отдельных разделов и тем нами используются видеолекции, т.е. лекции, в которой переведены на компьютерную основу не только таблично-графические материалы (слайды), но и речь лектора. Разработка видеолекции является в настоящее время процедурой достаточно трудоемкой и предъявляет повышенные требования к ресурсам компьютера (частота, память и т.д.), что ограничивает их широкое применение. Кроме того, цифровая речь преподавателя не может полностью заменить живую речь лектора. Поэтому такие лекции должны быть небольшими по объему (не более 10-20 мин.) и целесообразны по наиболее сложным темам дисциплины.

Все изменения в модели, проводимые пользователем, незамедлительно отображаются на экране. Данный подход к визуализации процессов уменьшает недостатки в подходах к изложению материала выявленные в существующих компьютерных учебниках.

Литература

1. Самарский А.А., Михайлов А.П. Математическое моделирование: Идеи. Методы. Примеры. - М.: Физ.мат.лит., 2005.-320с.
2. Самарский А.А. Михайлов А.А. Компьютеры и жизнь (математическое моделирование) -М.:Педагогика,1987.-128с.
3. Самарский А.А. Введение в численные методы.-М.:Наука,1982.-272с.
4. Доронницын А.А. Информатика: предмет и задачи //Кибернетика. Становление информатики. М: Наука, 1996
5. Краснощеков П.С., Петров А.А.Принципы построения моделей- М.: Изд-во МГУ, 1983.-264с.
6. Кириллова Г.И. Информационные технологии и компьютерные средства в образовании // *Educational Technology & Society*, 2000. — № 4(1).
7. Волков А.К., Меламуд М.Р. Методология создания компьютерного учебника // *Открытое и дистанционное образование*, № 1(3), 2001, С. 61 — 63.
8. Зайнутдинова Л.Х. Создание и применение электронных учебников (на примере общетехнических дисциплин): Монография. — Астрахань: Изд-во "ЦНТЭП", 1999. — 364 с.
9. Иванов В.Л. Структура электронного учебника // *Информатика и образование*, № 6, 2001. — С. 6

Түйіндеме

Мақалада ақпараттық технологияны «Математикалық модельдеу» пәні бойынша оқу материалдарын саналы түрде қабылдау деңгейін көтерудің құралы ретінде қолдану жайлы айтылады.

Resume

In this article is considered the information technology as means of increase of level of the realized perception of teaching materials in a subject "Mathematical modeling"

*Наралиева Р.Т.,
Әл-Фараби атындағы Қазақ
ұлттық университеті*

Методика преподавания казахского языка как второго

Нужна ли грамматика казахского языка русской аудитории для обучения государственного языка? Ведь не все же мы будем филологами. Ясно, что у любого, кто учит язык, возникает мысль, что грамматика не очень нужна разным представителям профессии, которые не имеют отношения к искусству языка, например, рабочему, будущему инженеру или врачу. Этот вопрос уже давно волнует не только учеников, обучающихся языку, но и преподавателей предмета. Если обратить внимание и обдумать главные доводы, касающиеся этого вопроса, то мы убеждаемся в том, что грамматика нужна тем, кто обучается языку. Конечно, знание грамматики - это означает, что обучающийся языку должен знать углубленно грамматику, языковую структуру и все лингвистические системы казахского языка.

Если американцы считают, что для обучения английского языка достаточно знать 500 слов, то мы считаем, что чтобы владеть казахским языком достаточно 300 слов, потому что это связано с агглюнитивной структурой казахского языка [1,6].

И так ясно, что обучающемуся недостаточно знать лексический минимум, чтобы уметь разговаривать на казахском языке. Чтобы коммуниканту достичь начального уровня говорения, когда он может донести мысль на казахском языке, строить элементарный диалог, он должен использовать слово в нужной форме со смысловой и грамматической стороны. К тому же, языковых правил и грамматической структуры казахский и русский языки - языки, относящиеся к разным языковым группам. Уже сейчас учебные пособия и учебники казахского языка для национальных школ изготавливаются с учетом лексических минимумов начиная с начальных классов. Но до сих пор мы не добились хороших

результатов. Поэтому обучающимся казахскому языку помимо лексического минимума нужно знать элементарную грамматику казахского языка. При формировании навыков говорения и обучении учеников русскоязычной аудитории начальному уровню говорения, нужно научить их правильно произносить сначала слова, словосочетания и только потом предложения. Начиная с таких простых шагов, обучающемуся казахскому языку приходится познакомиться с азбукой языковых правил казахского языка. Потому что в русском языке при произношении слов ударение играет большую роль. Неправильное ударение в слове может даже привести к непониманию между коммуникантов. А в казахском языке не так: в основном ударение ставится на последний слог.

Русскоязычные ученики, когда произносят казахские слова, ставят ударение на гласные звуки первого, второго и последнего слогов, и так они произносят казахские слова, используя правила русского языка.

В русском языке гласные фонемы в ударном слоге не изменяются, а гласные фонемы в безударном слоге изменяются. Поэтому когда русскоязычные ученики разговаривают на казахском языке, они ставят ударение на один слог, изменяя произношение гласные звуки в других слогах слова. Например, *әже-әже, көрді-көрдi, ұйықта-ұйықта*. И так (как заметили), русскоязычные ученики, когда разговаривают на казахском языке, используют (звуковые) особенности русского языка в казахском языке [2,29].

При разговоре, конечно, слова начинают обладать дополнительным значением и смысловым оттенком, вступая друг с другом в грамматическую связь. Иногда если даже коммуникант имеет в словарном запасе много активную лексику, при беседе он не правильно использует слова, неправильно разговаривает и не может донести слушателю свою мысль. Это все из-за незнания главных, элементарных языковых правил. Даже в повседневном приветствии есть глубокое значение. Например, если пожилой человек скажет молодым: «Привет, дети», - вместо: «Здравствуйте, дети», - то это будет смешно и неуместно и поставило бы окружающих в неудобное положение. Не зря говорят у нас в народе, человечность людей можно познать с их приветствия. При повседневном разговоре, если вместо *неожиданная весть* сказать *чрезвычайное известие* или вместо *небо* употребить *воздушное пространство*, это будет некорректно. Поэтому коммуникант должен знать грамматическое описание и их сферу использования, то есть особенности стиля слов, используемых в контексте. При обучении русскоязычной аудитории казахскому языку преподаватель предмета должен проводить уроки, включая направленные диалоги, обучающие уроки на формирования речевых навыков и обучать умениям пользоваться грамматическими минимумами как средством общения в различных сферах коммуникации. Под элементарным владением казахского языка, мы подразумеваем, ограниченный, но коммуникативно достаточный уровень языковой компетенции у пользователя языком, обеспечивающий несложное по содержанию и выражению общения в сферах лексических и грамматических минимумов, при ведении простых диалогов с

использованием простых языковых средств и употреблением элементарных грамматических конструкций в стандартных ситуациях социально-бытовой сферы общения.

Литература:

1. Ж.Төкебаева. Компьютерлік лингвистика және оны қазақ тіл білімінде пайдалану жолдары. //«Қазақ тілі мен әдебиеті». Б.6 №10,1999;
2. Т.Әбдіқадырова, Г.Үрістенбекова. Төл дыбыстарды меңгерту – тіл меңгерудің негізі. //«Қазақ тілі мен әдебиеті». Б.29, №10,1999.

Түйіндеме

Мақалада қазақ тілін екінші тіл ретінде орыстiлдi дәрiсханада оқыту барысында қазақ тілінің грамматикасын оқытудың ерекшеліктері қарастырылады.

Resume

In this report are considered questions of expediency– in expediency of studying of grammar of the Kazakh language at training of Russian-speaking audience.

*Амирова М.Ж.,
Әл-Фараби атындағы Қазақ
ұлттық университеті*

Кәсіби тілді меңгерудің тиімділігі

Елбасымыз көрсеткендей біздің елдің басты саясаты – әр ұлт өкілдеріне өздерінің ұлттық мәдениетін дамытуға жол ашу. Бұған қоса Елбасы олардың азаматтық бірлікті сақтауы қажеттігін айтады.

Н.Ә.Назарбаев мемлекеттік тілге мынадай баға берді: басқа ұлт өкілдеріне ғасырлық ұлттық салт-дәстүрін қайта жаңғыртуға жол ашуымыз керек. Қазақстан азаматтары мемлекеттік тілді қастерлеуі тиіс, сонымен қатар оны үйренуге әрқашан дайын болуы қажет, себебі, ол алдыңғы уақытта дамыған мемлекет ролін атқарады.

«Қазақстанның болашағы – қазақ тілінде» деп Елбасымыз Н.Ә.Назарбаев айтқандай, қазақ тіліне ерекше көңіл бөлінеді. Мерзімді баспасөз беттерінен белгілі болғандай, 60-шы жылдар ішінде тіл мәдениеті, баспасөз сауаттылығы мәселесін жетілдіре беру ісіне ерекше қарқын берілді.

Мемлекеттік құрылымдардағы мамандардың мемлекеттік тілді білуі коммуникативтік біліктілікті қамтиды. Сол үшін тіл үйренушілердің бүгінгі